

هوالحکیم

با سلام به دوستان عزیز بوریسیه که به زودی عازم خارج از کشور می باشند. دوست داشتم به عنوان یک دانشجوی که سال هاست در کشور فرانسه مشغول به تحصیل می باشم تجارب تحصیلی خود را با شما عزیزان در میان بگذارم. سعی شده است مطالب مستقل از کشور میزبان باشد.

نکات مربوط به دوره تحصیلی

- تغییر استاد، در صورتی که از لحاظ علمی، اخلاقی، ارتباطی و .. در مقایسه با بقیه فاصله فاحشی داشت. برای کسانی که در مقطع دکترا قصد تحصیل دارند مهمترین عامل موفقیت حتی قبل از دانشگاه یا محل تحصیل انتخاب استاد مناسب میباشد. توصیه می شود قبل از انتخاب استاد در حد امکان در مورد وی تحقیق کنید. برای مثال می توانید از صفحه ی WEB استاد مربوطه لیست دانشجویان پیشین او را یافته و با تماس با آنان نظر آنها را در مورد آن استاد جویا شوید. بهتر است از همان ابتدا فرض را بر این بگذارید که تا پایان راه با همان استاد کار خواهید کرد چرا که تغییر استاد کاری دشوار همراه با اتلاف وقت فراوان است. در حد امکان سعی کنید چشم خود را به برخی سوء رفتارها و خصوصیات وی ببندید و با صبر و تحمل بیشتر فضای ارتباطی خود را با وی دوستانه کنید. در صورت بروز اختلافات جزئی می توانید از داورى شخص دیگری مثلاً رئیس دپارتمان استفاده کنید. اما گاه در مواردی نادر ممکن است بعد از گذشت یک سال متوجه شوید که پایین بودن سطح علمی یا اخلاقی وی ممکن است پایان رساندن رساله ی دکترای شما را به مخاطره بیندازد. در این صورت به دنبال شخص دیگری باشید. اساتید دیگر نسبت به دانشجویانی که دارای بوریسیه می باشند معمولاً تمایل بیشتری دارند و از این نظر شما نسبت به دانشجویان دیگر یک قدم جلو هستید. اما در اکثر موارد تعویض استاد همراه با تغییر روش کار روی پایان نامه می باشد و این به هزینه ی از دست رفتن زمانی است که با استاد پیشین گذرانده اید.
- ارتباط موثر داشتن با اساتید و همکاران (Proactive) در ابتدای کار شما زمان زیادی صرف یادگیری مطالب و مطالعه ی مقالات مرتبط با موضوع خود می کنید. این فاز از کار شما ماهها و گاهی بیش از یک سال به طول می انجامد. البته این مرحله بسیار مهمی از کار شما را تشکیل می دهد چرا که در جریان آخرین پیشرفت ها (state of the art) در آن زمینه قرار خواهید گرفت. اما مهمتر از آن فاز بعدی یعنی تولید یک کار جدید بر پایه همین آموخته هاست. انجام بحث و گفتگو نه تنها با استاد بلکه با همکاران و دانشجویان دیگر می تواند در آموختن عمیقتر و شکل گیری ایده های نو به شما کمک کند. این گونه ارتباطات باعث آشنایی با نقطه نظرات مختلف و بالا بردن انگیزه علمی می شود. منتظر نباشید تا استاد کاری از شما بخواهد ، خود به او پیشنهادات تازه ارائه دهید و ایده های خود را مطرح کنید. بعد از مدتی خواهید فهمید که هیچ کس حتی استادان روی موضوع شما به اندازه خودتان تسلط ندارد.
- تقویت زبان انگلیسی اگر در کشور انگلیسی زبان هستید همان نکته ی بالا یعنی ارتباط موثر با اساتید و همکاران خود به خود باعث تقویت زبان شما نیز می شود. اما اگر مقصد شما یک کشور غیر انگلیسی زبان است وضع کمی فرق می کند. سعی کنید با گذراندن دوره های فشرده یا مطالعه ی کتاب های آموزش زبان کشور میزبان را یاد بگیرید. آشنایی با زبان و فرهنگ کشور میزبان را بعد از تحصیل از مهم ترین اولویت های خود قرار دهید. برای رشته های فنی و علوم طبیعی کماکان بهتر است در محیط آکادمیک خیلی از زبان انگلیسی فاصله نگیرید چرا که در نوشتن مقالات و ارائه کنفرانس های بین المللی به زحمت خواهید افتاد.
- حفظ ارتباط و افزایش اطلاعات در زمینه مشکلاتی که در ایران هست برای این موضوع میتوانید در زمینه ی رشته ی تحصیلی تان اساتید مرجع مرتبط با آن در ایران را شناسایی کنید تا در این دوران با آنان در ارتباط باشید. حفظ این ارتباطات چندین مزیت دارد. اول اینکه وقتی به مشکل علمی بر خوردید که در حوزه ی تخصصی آنان بود می توانید راهنمای خوبی کنار شما باشید. دوم اینکه هنگام بازگشت به ایران زمینه ی همکاری با آنان را از قبل فراهم کرده اید. سوم اینکه با موانع و مشکلاتی که در ایران در مقابل پیشرفت آن رشته قرار دارد آشنا می شوید. این مشکلات می تواند کمبود تخصص یا امکانات خاصی باشد. فرصتی که در خارج از ایران به سر می برید فرصتی مناسب برای انتقال دانش مورد نیاز به کشور است.
- سعی در ایجاد همکاری های علمی بین گروه یا دپارتمانی که در آن مشغول هستید با دپارتمان های مرتبط در ایران که علاقمند به همکاری های علمی هستند. طبیعتاً در طول مدت تحصیل شما همکاری تنگاتنگی با استاد تز و گروهش خواهید داشت. اگر ارتباط شما با اساتید ایرانی نیز بر قرار بماند ایجاد همکاری دانشگاهی بین دو کشور کار چندان دشواری نخواهد شد. برای این کار کافی است این دو گروه را با هم آشنا کنید. پیشنهاد نوشتن مقاله ی مشترک بین دو گروه می تواند جرقه ی خوبی برای شروع این نوع همکاری ها باشد. اگر فرصت مطالعاتی در دپارتمان خود را یافتید یا به کنفرانس

بین المللی بر خوردید می توانید به مسئولان دپارتمان مرتبط در ایران اطلاع رسانی کنید. بالعکس اگر اگر همایش علمی مهمی در ایران برگزار شد از اساتید خود برای شرکت در آن دعوت به عمل آورید.

- استفاده از منابع مالی که در کشور میزبان برای حضور در کنفرانس ها و دوره های کوتاه مدت ارائه می شوند

اگر چه شما بورسیه ایران می باشید اما هزینه ی حضور شما در کنفرانس ها و دوره های کوتاه مدت (در صورتی که مربوط به موضوع دکترای شما باشد) بر عهده ی دانشگاهی است که در آن ثبت نام کرده اید. در این باره با منشی دپارتمان خود صحبت کنید تا به طور کامل یا حد اقل قسمتی از هزینه ها (هتل هواپیما ...) را پرداخت نمایند.

در پناه حق

پیمان معماری

دکترای شیمی فیزیک گرایش پلیمر

شرکت نفت فرانسه (IFP)